

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARRNOWICZACH: „Ekonomia”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CENNA CODZIENNA
Cena prenumeraty miesięczna 1.00
i odnowienia do domu 1.00

CENNA DOŁĄCZONA: przed listem 50 gr., w liście (zgodnie z brzołkami) 40 gr., za listem 10 gr. za drukarnię i pocztę pocztową, dobiec do wysyłki 10 gr. pocztą i paczką pocztową po 3 gr. za wysyłkę.
Faktycznie i listem o 100 drożej.

Wymowa faktów

Onegdaj obchodziła Wielkopolska dziesięciolecie zrzućcia jarzma pruskiego. Moment ten wykorzystali niektórzy pisarze do rzućcia na prawo i lewo oskarżeń i pytań „dlaczego tak późno” — „Kto zawinił?” i t. p. aby potem cichutko, jakby od niechcienia z złośliwym chichotem dopowiedzieć „gdym się dostepne akta państwowe, to wówczas historia nam powie dlaczego”.

O prawdę im w tym wypadku nie szło ale o zmianeć radosnego nastroju o wywołanie niechęci, podejrzenia i kwasów, o zakłócenie radosnego święta wyzwolenia perfidją podejrzenia. A czynią to właśnie ci, którzy rzekomo domagają się jednolici, żądają zgody w imię wyższych interesów państwa, choć istnienie swoje zaczynali od ukłonnów w stronę wszystkich panujących tronów — propagowali zgodę i ugodę, dziś czy mają odwagę oburzać się, dlaczego Wielkopolska odzyskała wolność dopiero 27 grudnia, gdy Warszawa wolną była już 10 listopada i p. Dmowski paktował w Paryżu. — I tak się dziwnie składa — że mocniej mówią fakty niż najpiękniejszy frazes — że fakty te przełaczają choćby najbardziej wykrętne rozumowanie, wskazują jakimi drogami szła „Wolność Polska” gdzie została poczęta i jak zdobyta.

Zaczęła się ona w zbrojnym czynie legionów i każda z dzielnic odzyskiwała ją, nie jako darowiznę, nie jako wynik przemysłnych układów, ale wszędzie wydatna została walką orężną.

Kiedy Warszawa sposobila się dopiero do rozbrojenia Niemców na ulicach Lwowa toczyła się już krwawa zacięta walka o jego polskość — i za nią poszły kolejno wszystkie dzielnice znacząc krwią swych najlepszych synów granice Rzeczypospolitej.

To co w Paryżu podpisano, to było tylko potwierdzenie tego, co polski czyn zbrojny zdobył i co naród już posiadał. Rzućcie zaś insynuacji i podejrzenia obozu endeckiego w dniu święta niepodległości Wielkopolski, jest bardzo niezgrabną próbą odzyskania wpływów tam gdzie wpływy te coraz bardziej

maleją, a społeczeństwo odzyskało jasne widzenie rzeczy. Polska zdobyła byt swej niepodległości nie przez kulanie do obcych drzwi — ale własnym czynem zbrojnym, który Wielkopolska właśnie w tej chwili święci tak, jak święciły go inne dzielnice.

I fakt ten pozostanie na zawsze w świadomości Wielkopolan jako dowód świadomej woli narodu, która przezwyciężyła wszystkie trudności i powołała go do samodzielnego bytu bez

Sprawozdanie z działalności Rządu za rok 1928

Zgodnie z powziętą swego czasu uchwałą Rady Ministrów, we wszystkich ministerstwach i samodzielnych urzędach państwowych jest już na ukończeniu praca nad przygotowaniem sprawozdania z działalności rządu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r., t. j. przed końcem bieżącego roku budżetowego.

Będzie to już drugie tego ro-

zoglądania się. Nie pomoże tu wykrętne przedstawianie i zestawianie faktów, które mówią same za siebie. Głosy prasy endeckiej usiłują zniżyć ogólny radośny nastrój Wielkopolski i wywołanie niechęci a nawet nastrojów wrogich świadczy najwymowniej że endeckim w dalszym ciągu operuje temi samymi metodami przeciw którym społeczeństwo wypowiedziało się już niejednokrotnie, wydając na nią wyrok go do samodzielnego bytu bez

zajmu sprawozdanie, którego celem jest — w myśl oświadczenia, złożonego swego czasu przez premiera, prof. Bartla — udostępnienia szerszym kołom znajomości spraw publicznych, będących przedmiotem pracy aparatu państwowego, — oraz pogłębienie sprawozdawczości rządu, koniecznej w stosunku z izbami nstawodawczymi.

WIZYTA MINISTRA ZALESKIEGO W POZNANIU

POZNAŃ, 28.XII. Dziś rano przybył do Poznania minister spraw zagranicznych p. August Zaleski wraz z małżonką.

W godzinach przedpołudniowych Pan Minister zwiadał teren Powszechniej Wystawy Krajowej, a wieczorem odjechał z powrotem do Warszawy.

Śmierć górnika przy pracy.

KATOWICE 28.XII. Wczoraj o godzinie 12-iej w południe w kopalni Nikiszowiec zdarzył się tragiczny wypadek. Na głębokości 400 mtr. filar nie wytrzymał ciśnieniu i obsuńca się olbrzymie bryły węgla raniąc ciężko pracującego w pobliżu górnika Adolfa Olesia.

Rannego górnika przewieziono natychmiast do szpitala, gdzie zmarł dziś wieczorem.

Zarząd kopalni prowadzi surowe śledztwo celem wykryczenia winnych.

Ostrożność agenta reparacyjnego

BERLIN, 28.XII. „Berliner Tageblatt” donosi, iż opublikowanie oficjalnego sprawozdania agenta reparacyjnego Garbera Gilberta zostało odroczone na kilka dni. Sprawozdanie to zostanie ukończone w poniedziałek przyszłego tygodnia.

„Berliner Tageblatt” podkreśla, że Garber Gilbert przywiązuje

widocznie dużą wagę do tego sprawozdania i stara się aby ostatni rozdział zawierający rekapitulację całego sprawozdania, redagowany zwykle przez niego osobicie, tym razem był opratowany z największą ostrożnością ze względu na bliski termin rokowań w sprawie rewizji planu odszkodowań.

Tajfun na Filipinach.

WASHINGTON, 28. XII. Ołbrzymi tajfun szalejący na Filipinach przyczynił szalone straty. Tylko w sześciu prowincjach zginęło 500 osób. W poszcze-

gólnych portach zatonoło 20 parowców. Dla ofiar tajfunu wysłano do Manilli 5,000 funtów szterlingów na dorazne zapomogi.

Celem uniknięcia zwłoki wysyła pisma prosimy Szanownych Prenumeratorów o wcześnie odnowienie przedpłaty za miesiąc styczeń 1929 r.

Redakcja i Administracja
„Życia Nowogródzkiego”

Nowogródek, ul. 3 Maja 1.
Konto czekowe 81287

WIEŚĆ Z ZA GROBU

Butelka z listem Amudsen

BERLIN 28.XII. Biuro Wolfa donosi z Oslo, iż w pobliżu wiośni Norwegii jeden ze statków rybackich wyłowił flaszkę zawierającą opis katastrofy sa-

molotu Latham z własnoręcznym podpisem Amundsen. Wiadomość ta nie została sprawdzona.

Mobilizacja naukowa w Turcji

WIEN 28.XII. Z Konstancji donoszą, iż gubernator miasta ogłosił przywusową mobilizację wszystkich mężczyzn w

wiekui od 16 do 25 lat celem nauki alfabetu łacińskiego. Przymusowa nauka ma trwać trzy miesiące.

Górny Śląsk zawdzięcza rozwój Polsce

KATOWICE 28.XII. Inżynierowie i technicy polacy pracujący na Górnym Śląsku i zorganizowani w Polskim Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników ogłosili w prasie górnośląskiej oświadczenie w którym konstatają, że twierdzenie ministra Stresemana, wypowiedziane w Lugano, jako by silny rozwój gospodarczy Górnego Śląsku przypisać należy pracy inżynierów niemieckich, nie odpowiada rzeczywistości.

Udział inżynierów polskich w pracy przemysłu górnośląskiego jest tak znaczny, że odbić się musiał w całym szeregu wypadków.

Oświadczenie to ogranicza się do przytoczenia dwóch konkretnych faktów, potwierdzających jasnkawo owocną pracę inżynierów polskich.

Po pierwsze Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie świadczy o tem dobitnie. Kierownictwo niemieckie fabrykę tą opuściło w chwili objęcia Górnego Śląsku przez Polskę w nadziei, że inżynierowie polscy nie będą umieli fabrykę tą pokierować. Obecnie fabryka w Chorzowie znajduje się w pełnym rozwoju i stanowi jedną z największych i najlepiej prowadzonych fabryk tego rodzaju na kontynencie.

O rozwoju fabryki świadczą najlepiej cyfry, i tak: w 1921 r. fabryka wyprodukowała 74,318 tonn azotniaków, a w 1928 r. 152,000 tonn, co stanowi wzrost produkcji przeszło o 100% od

czasu objęcia kierownictwa przez polskich specjalistów.

Drugim wypadkiem dotyczy kopalni skarbowych, których produkcja wzrosła o 28%. Dla ogólnej charakterystyki — mówi dalej oświadczenie — wskazać musimy, że mimo znacznej intensywności pracy i wzrostu produkcji co potwierdzają cyfry przytoczone przez Pana Ministra Zaleskiego w Lugano i podane wyżej ilość nieszczęśliwych wypadków zmniejszyła się znacznie: w 1921 r. na 1000 tonn wydobytego węgla natowano 0,91 wypadków, w 1927 r. tylko 0,43 a więc przeszło o połowę mniej. Fakty te wskazują że opieka polskich władz górniczych funkcjonuje sprawnie.

Prasa polskich inżynierów, wbrew opinii p. Stresemana, dała realne wyniki, nie tylko dlatego, że tworzą oni liczny zastęp o wysokim poziomie fachowości, ale i dlatego, że nie są obcym elementem dla polskiego robotnika.

Oświadczenie kończy się stwierdzeniem, iż głosy niemieckie o braku podstawy gospodarczej dla Górnego Śląska są najzupełniej niezgodne z prawdą, o czem świadczą najlepiej głosy niemieckie z czasów wojny domagające się aneksji b. Królestwa Polskiego i motywujące jej konieczność brakiem podstawy gospodarczej dla Górnego Śląska, który to brak miałoby zastąpić Królestwo Polskie.

Wielkopolska triumfuje

W 10-tą rocznicę zerwania pęt pruskich

POZNAŃ 27.XII. W dniu dzisiejszym święta Wielkopolska 10-lecie swego oswobodzenia. Uroczystości rozpoczęły się już wczoraj wieczorem kapryśnym orkiestrą wojskowych i raportem, złożonym przed gen. Kędzierskim, poczem nastąpił symboliczny apel poległych.

Dziś rano po pobudce, odegranej z wiozy ratusza, w kościele farnym odbyło się nabożeństwo, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz miejscowych z wojewodą poznańskim Dunin-Borkowskim, reprezentującym prorektora dzisiejszej uroczystości Prezydenta Rzeczypospolitej, konsulowie francuski i czechosłowacki, delegacje Związków Powstańców i Przystopobienia Wojskowego ze sztabami oraz tłumy publiczności.

Na mszy polowej dla oddziałów załogi poznańskiej i organizacji wojskowych, jako przedstawicieli Marszałka Piłsudskiego, również prorektora dzisiejszej uroczystości, przybył dowódca O. K. gen. Dzieżanowski, dalej stawił się liczni przedstawiciele Federacji Związków Obrońców Ojczyzny z jej prezesem gen. Romanem Góreckim, delegacja m. Lwowa i Związku Obrońców Lwowa.

Następnie odbyło się odsłonięcie tablicy ku czci pierwszych powstańców, poległych w czasie oswobodzenia Poznania.

Z kolei odbyła się defilada, którą odebrał woj. Dunin-Borkowski w towarzystwie biskupa

Zamach na radcę poselstwa sowieckiego w Warszawie

PRZED SADEM OKRĘGOWYM

Wczoraj rano, rozpoczął się w warszawskim sądzie okręgowym sensacyjny proces młodego emigranta rosyjskiego, Wojciechowskiego, który dokonał zamachu na życie radcy handlowego poselstwa sowieckiego w Warszawie, p. Lizarewa.

Jerzy Wojciechowski został postawiony w stan oskarżenia z art. 455 p. kodeksu karnego z zastosowaniem art. 15 przepisów przeduchodnich. Taka kwalifikacja przestępstwa przewiduje karę śmierci.

Rozprawie będzie przewodniczył wiceprezes sądu okręgowego, sędzia Laskowski; oskarża prok. Nisenson; obrońcę wnoszą adwokaci Niedzielski i Szykowski. W czasie przewodu sąd przesłucha 25 świadków, a w tem brata oskarżonego Sergusza Wojciechowskiego, naczelnika wydziału wewnętrznego M. S. Z. p. Holówek, naczelnika wydziału bezpieczeństwa M. S. Wewn. Kaweckiego, kierownika warsz. urzędu policji politycznej Szymborskiego, radcę Lizarewa i t. d.

Wojciechowski liczy lat dwadzieścia trzy; urodził się on w Kaliszu jako syn radcy tamtejszego rosyjskiego urzędu cybernetycznego. Gdy Jerzy Wojciechowski liczył niespełna lat 8, ojciec jego został przeniesiony do Moskwy, a następnie do Petersburga, gdzie doszedł do wy-

Konferencja w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

W dn. 27 b. m. podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, p. Jaroszyński, odbył dłuższą konferencję z podsekretarzem stanu w Ministerstwie Rolnictwa, p. Leśniewskim, w sprawie stosunku samorządu do organizacji rolniczych.

Choroba ministra Moraczewskiego

Minister Robót Publicznych, p. J. Moraczewski, ponownie zapadł na zdrowiu i z tego powodu nie objął po świętach urzędowania.

Powrót ministrów ze świąt

W dniu 27 b. m. w nocy powrócił z Zakopanego minister Składkowski i objął od rana urzędowanie, zarówno w Prezydium Rady Ministrów, jak w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Powrócili również do urzędowania po świątach ministrowie: Kwiatkowski, Niezabytowski i Car.

Natomiast bawią jeszcze na urlopie aż w przed końcem miesiąca, bądź po Nowym Roku ministrowie: Czechowicz, Jurkiewicz, Światłowski i Miedzinski.

P. premier Bartel, jak wiadomo, wraca dopiero w pierwszych dniach stycznia r. p.

Objęcie urzędowania przez p. ministra Cara

W dn. 27 b. m. w południe nowoimienowany Minister Sprawiedliwości, p. Stanisław Car, objął urzędowanie. Tego samego dnia urzędnicę Ministerstwa zęgnali dotychczasowego ministra, p. Meystowicza.

Doniesie rozporządzenie o godzinach nauki w szkołach

W dn. 1 lutego r. b. wejdzie w życie nowe rozporządzenie Ministra Oświaty o 30 godzinnym tygodniu pracy w szkołach. Od tego dnia we wszystkich szkołach średnich nauka trwać będzie 5 godzin dziennie, nie zaś 6, jak miało to dotąd miejsce w niektórych klasach. Rozporządzenie powyższe określa również czas, jaki winien być przeznaczony tygodniowo na poszczególne przedmioty szkolne.

Polaczenie telefoniczne Warszawy z Paryżem

W dniu 24 b. m. podsekretarz stanu w Ministerstwie Poczt i Telegrafów, p. Wł. Dobrowolski, przeprowadził pierwszą próbną rozmowę z Paryżem na nowo wzbudowanym przewodzie napowietrznym via Berlin.

Rozmowa, prowadzona z konsulem polskim w Paryżu, wypadła zupełnie dobrze, nowe połączenie telefoniczne będzie otwarte dla publiczności z końcem stycznia.

WIELKI WYBÓR ŚWIĄTECZNYCH POCZTÓWEK POLECA KIOSK MICHAŁSKIEGO
Nowogródek, W. Rynek.

Reasumując wyniki rozwoju akcji w dziedzinie dokształcania dorosłych w pierwszym miesiącu sezonu stwierdzamy, że są one już dość poważne.

Co słyszał nowego?

29 Sobota

Wschód słońca: 7.45
Zachód: 2.57
Długość dnia 7 godzin 10 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb razowy 35 gr. za kg.
Chleb szatrowany 43 gr. kg.
Chleb ptytowy 70/53 gr. kg.
Mięso wołowe I gat. zł. 1.60 gr. za kg.
Mięso woł. koszerne 2.00 gr. za kg.
Stonina I gat. zł. 3.30 gr. za kg.
Sadło zł. 3.30 gr. za kg.
Szmalce zł. 3.60 gr. za kg.
Szynka surowa ze stoniną zł. 2.40 gr. za kg.
Schab zł. 2.40 gr. za kg.
Łopatką zł. 1.80 gr. za kg.
Żeberka zł. 1.70 gr. za kg.

Życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta i Rządu

Wzorem lat ubiegłych p. Wojewoda nowogródzki w dniu 1 stycznia 1929 r. o godzinie 13-iej w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego będzie przyjmował życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu.

Ofiary

zamiast życzeń świątecznych i noworocznych

Złożyli na sanatorium w Nowojelni p. Józef Lubański zastępcą starosty w Baranowiczach zł. 10, p. nadkomisarz Franciszek Szpala zł. 10.

Pożyczka na budowę szkoły

Rada Miejska uchwalała z dnia 22 grudnia 1928 postanowiła założyć pożyczkę od Skarbu Państwa w wysokości 150.000 zł. na budowę 7-klasowej bliźniaczej szkoły powszechnej w Lidzie.

Pożyczka zabezpieczona będzie nieruchomością i ruchomym majątkiem miasta.

Do zatwierdzenia formalności i podjęcia gotówki upoważniono Burmistrza p. Pupko i ławników pp. Karczmarza i Januszewskiego.

Pijana śmierć

W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia gajowy lasów państwowych Stanisław Brelman gościł u siebie praktykanta nadleśnictwa zdzielińskiego Henryka Janczaka z Urbanowszczyzny. Śniad dostatek jedla i napoju był duży, gdyż Janczak skutkiem nadużycia alkoholu zmarł podczas biesiady.

REKLAMA

jest dźwignią handlu.

Z Sejmiku nowogródzkiego

Dnia 28 b.m. odbyło się pod przewodnictwem p. starosty Hryniewskiego 9-te z rzędu posiedzenie Sejmiku, przy licznych współudziałach członków.

Sejmik wysłuchał i przyjął do wiadomości sprawozdanie kasowo-rachunkowe za ubiegły kwartał, powołał szereg uchwał w sprawie przelewu niektórych kredytów budżetowych oraz upoważnił Wydział Powiatowy do dokonywania tychże przelewów (wierement) w granicach paragrafów budżetowych.

W dalszym ciągu obrad Sejmik powołał uchwałę w sprawie uroczystości sieci dróg powiatowych w obszarnej dyskusji nad tym punktem kilka głosów przemawiało przeciw wnioskowi Wydziału o zmniejszenie ilości dróg powiatowych, wskazując, że raczej wypadałoby zwiększyć tę kategorię dróg przez zaliczenie do dróg powiatowych niektórych dróg gminnych, aby tym sposobem podwyższając niejako klasę tych dróg, rozciągnąć nad nimi większą opiekę i podnieść ich stan używalności. Zwyciężył jednakże pogląd, że należy dbać przede wszystkim o dobro dróg, posiadających znaczenie ogólne dla całego powiatu. Oczywiście uznano za słuszny pogląd, że im mniej w ustalonej sieci będzie dróg mniej ważnych, tem łatwiej będzie zdobyć środki na dobre utrzymanie dróg ważnych. Zatem wniosek Wydziału Powiatowego przeszedł znaczną większością głosów.

Z kolei rozpatrzone i uchwalono szereg statutów podatkowych do budżetu na rok 1929/30. Omawiano sprawę udziału Sejmiku Nowogródzkiego w Powiatowej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Postanowiono otworzyć w budżecie bieżącym na wniosek Wydziału Powiatowego kredyt 1000 złotych tytułem zaliczki na udział w kosztach urządzenia wystawy samorządowej.

Wystawa wśród zebranych wzbudziła wielkie zainteresowanie, co wyraziło się w uchwałach Sejmiku zalecających między innymi Wydziałowi Powiatowemu: 1) wstawienie odpowiednich kredytów na popieranie wycieczek, 2) wystąpienie do Dyrektora Koleji Państwowych w Wilnie za pośrednictwem Pana Wojewody o uzyskanie dla wycieczek z kresów wschodnich całkowicie bezpłatnego przejazdu a to ze względu na okoliczności, że jawniejsze masy powinny stać wyruszyć na wystawę, aby poznać Polskę, by zwiedzić nietylko Poznań i wystawę, ale i inne miasta jak Warszawa, Łódź, Gdynie, i dać tym sposobem tutejszej ludności tematy do zastanowienia się nad tem czym jest Polska. 3) Zapewnienie lokali w Poznaniu dla naszych wycieczek na czas ich wyjazdu i t. p.

Ostatnim punktem obrad były wybory uzupełniające jednego członka Wydziału Powiatowego, którym obrano przez akklamację p. Juliana Małyńczaka, Dyrektora Powiatowej Kasy Oszczędności.

Na ten porządek obrad został wyznaczony P. Przewodniczący zamykając posiedzenie, wobec okresu świątecznego, jaki przerywamy i zbliżającego się Nowego Roku złożył wszystkim zebranych życzenia, by ten nadchodzący Rok Nowy w zgodnej pracy całego naszego społeczeństwa pomógł naszemu gospodarstwu, nasz dobrobyt i wypogodził nasze uosposobienia.

Kronika baranowicka

Sprawy samorządowe

Sejmik Baranowicki stoi z przedmiotem prac związanych z ułożeniem i uchwaleniem planu gospodarki na przyszły okres budżetowy 1929/30 roku.

Jak nas informują Biuro Wydziału Powiatowego opracowało już w ogólnych zarysach projekt preliminarza budżetowego, który przedstawia się niezbyt pociągawo, gdyż wykazuje niedobór sięgający przeszło 120 000 zł. jest to wyraznym dowodem, że ustawowo dopuszczalne dochody Sejmiku nie wystarczają na pokrycie wydatków w granicach minimalnych i to przy uwzględnieniu wszelkich możliwych oszczędności.

Niedobór ten zmniejszy się o ile dług za zaległe koszty utrzymania policji w 1924 roku wynoszący 106.000 zł. zostanie Sejmikowi umorzony (w roku przyszłym wypada płacić 2 raty w kwocie 43.000 zł.), a również o ile Rząd przyjdzie z pomocą finansową w utrzymaniu szpitala epidemicznego, jak to czyni w innych powiatach.

Pomimo ciągłe czynionych starań przez Sejmik i poparcia Władz wojewódzkich — kwestje finansowe Samorządu Baranowickiego dotychczas były traktowane po macoszemu przez władze centralne jeżeli zaś w najbliższej przyszłości Sejmik nie uzyska wydatniejszej zapomogi to zamiast rozbudowy swojej gospodarki zmuszony będzie do zmniejszenia i likwidacji niektórych agend, jak — szpital epidemiczny, rejony lekarskie, rejony weterynaryjne, i t. d. Sądymy jednak, że do tej ostateczności Władze Nadszorskiej nie dopuszczą.

Baranowicze nie dostaną wagonu sypialnego

W celu udogodnienia komunikacji między Baranowiczami a Warszawą Magistrat m. Baranowicz na skutek licznych prośb przedstawicieli ludności i organizacji społecznych zwrócił się do władz kolejowych z prośbą o dołączenie do pociągu osobowego kursującego na linii Baranowicze — Białystok — Warszawa wagonu sypialnego 3-iej klasy. Pomimo poparcia ze strony Wydziału Powiatowego, a nawet osobistej interwencji w Ministerstwie Komunikacji p. Starosty Emeryka — Władze Kolejowe dostały ostatnio odpowiedź odmowną w tej sprawie, motywując ją brakiem wagonów osobowych.

Łaźnia miejska

Pomimo ogłoszenia Magistratu, zapowiadającego otwarcie łaźni miejskiej na 20 grudnia, niestety baranowicze nie mogli skorzystać przed świętami z kąpielni miejskich i wobec tego czują się bardzo pokrzywdzeni. Jak się dowiadujemy uruchomienie łaźni miejskiej nastąpi w ostatecznym i nieprzekraczalnym terminie 15 stycznia 1929 roku.

KRONIKA STOŁPECKA

Najbliższe zebrania

Dnia 29 grudnia o godzinie 10-iej rano, odbędzie się pod przewodnictwem starosty p. Kulwiecia posiedzenie Wydziału Powiatowego.

Dnia 29 grudnia o godzinie 12-iej w południe pod przewodnictwem pana starosty Kulwiecia rozpocznie się posiedzenie Sejmiku Powiatowego.

Dnia 10 stycznia 29 r. o godz. 15-iej rozpocznie się posiedzenie Sejmikowej Komisji Rolnej pod przewodnictwem pana starosty Kulwiecia.

Na posiedzeniu Komisji Rolnej zreferuje agronom semikowski.

1) stan rolnictwa pow. stołpeckiego w świetle cyfr i środków podniesienia produkcji rolnej przez pracę samorządu terytorjalnego i organizacji rolniczej, 2) wykonanie budżetu na rok 1928-29, 3) preliminarz budżetu rolnego Sejmiku Stołpeckiego na rok 1929-30, 4) preliminarz działki rolnej „Siniawka”, 5) uzupełnienie planu prac O.Z.K.R. i O.T.R. następnie na porządku dziennym będą sprawy: 6) wybór Komisji melioracyjnej, 7) wybór Komisji zalesienia nieużytków, 8) wybór Komisji hodowlanej, 9) komunikaty i wolne wnioski.

Kurs rolniczo-hodowlany w Jeremiczach

W dniach 19 i 20 grudnia odbył się w Jeremiczach kurs rolniczo-handlowy, zorganizowany przez O.Z.K.R. W kursie uczestniczyło 180 rolników, których specjalnie interesowała hodowla i melioracja rolna.

Po odbyciu kursu w Jeremiczach zorganizowała się spółka wodna, celem osuszenia łąk.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

W najbliższym czasie nastąpi otwarcie autoryzowanego przedstawicielstwa samochodów

„Chevrolet“ — „Oakland“ — „Pontiac“

koncernu „General Motor Company A/S“.

pod firmą

AUTO-GARAŻE W NOWOGRODKU.

CZĘŚCI, OLIWA, STACJA OBSŁUGI SAMOCHODÓW.

NAJTANIEJ
WIELKI WYBÓR z dwudziestu najlepszych fabryk Wódki gatunkowe, specjalny wytrawne, koniaki, winogronowe, wina owocowe specjalne lecznicze wina likierskie
DOSTARCZA SKLEP WÓDEK
S. TAJTELBAUM NOWOGRODEK W. Rynek 16.

Popierajcie przemysł krajowy

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!
Zalążamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą.
Legalizacje dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc.
Interwencje, zastępstwa, porady, informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekwowanie należności. Wywiady.
Biuro „POMOC PRAWNO-HANDLOWA“
Warszawa, Nowy-Swiat 28
Korespondencja w każdej miejscowości potrzebni. 553-8

KRONIKA LIDZKA

działalności Okręgowego Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Jedność” w Lidzie

W czasie od 1. I. do 30. IX. przybyło nowych członków 35, czyli obecnie ilość członków wynosi 1160.

Spółdzielnia prowadzi 8 sklepów, z których pięć znajduje się w m. Lidzie i trzy w okolicznych wioskach, a mianowicie w Żyrnuchach, Trokielech i Białohrudzie.

Obroty Spółdzielni za trzy kwartały roku bieżącego wzrosły w porównaniu z tymże okresem roku ubiegłego o 23 procent i przedstawiają się jak następuje: Sklep Nr. 1 w wsi Żyrnuchy z 37.801, sklep Nr. 2 w Lidzie, Rynek 1. z 90.654, sklep Nr. 3 w Lidzie ul. Suwalska 2. z 72.786, sklep Nr. 4 w Lidzie 3-go Maja z 26.890, sklep Nr. 5 w Lidzie Suwalska 95. z 43.056, sklep Nr. 6 Słobódka 1. z 48.241, sklep Nr. 7 w miasteczku Trokiele z 28.152, sklep Nr. 8 założony w październiku — Razem obrót z 347.760.

Przebieg ogólny obrót miesięczny sklepów wynosi za powyższy okres z 38.640, gdy w roku ubiegłym wynosił z 34.500.

Sklepy zaopatrzone są w dostateczną ilość towarów, a asortyment obejmuje wszystkie artykuły spożywcze kolonialne oraz

częściowo galanterje, szkło i szkory podzeszwane. Spółdzielnia zatrudnia się w towary w 76 procent w hurtowni spółdzielczej Oddziału Związku Spółdzielni Spożywców R. P. w Lidzie (w roku ubiegłym zakupy w Związku wynosiły 73 procent), pozostałe zaś 24 procent stanowią zakupy bezpośrednio u producentów, bądź też tych artykułów, których hurtownia Związku nie prowadzi.

Piekarnie Spółdzielni, mieszcząca się przy ul. Suwalskiej 40 czynna jest bez przerwy, nie mogąc nadążyć z produkcją pieczywa, które w sklepach Spółdzielni sprzedawane jest tenże niżej w handlu prywatnym. Obroty piekarni za trzy kwartały r. b. wynosiły z 130.000. I w porównaniu do tegoż okresu roku ubiegłego wzrosły o 40 procent. W wymienionym okresie piekarnia wyprodukowała 163.227 kg. chleba i ponad 20.000 kg. pieczywa pszennego. Pieczywo, rozwija się do sklepów własnych i instytucji specjalnych, higienicznie uzurządzonym furgonem.

Bilans Spółdzielni na dzień 30. IX. 1928 r. przedstawia się następująco:

Stan czynny:		Stan bierny:	
Kas	zł. 185.58	Fundusz Społecz. z 16.617	
Towary w sklepach	283.169.00	Działalność członków	1.833.71
„ w piekarni	2.313.—	Wkłady oszczędn.	700 —
Nieruchomości	435.—	Weksele w obiegu	18.053.83
Ruchomości	4.536.82	Związek Sp. Spoż.	25.67
Udział w Związku Sp. Sp.	5.370.09	Różni wierzyciele	6.040.06
Sumy przechodnie	1.406.56	Sumy przechodnie	1.310.77
Różni dłużnicy	10.455.49	Czysta nadwyżka	9.654.33
Papiery %	1.216.—		
	zł. 54.235.44		zł. 54.235.44

Rachunek strat i nadwyżek:

Straty:	Nadwyżki	
Koszty handlowe	zł. 29.610.30	Nadwyżka brutto z 38.436.30
Amortyzacja ruchom.	370 —	Dywidenda od zakup.
„ nieruchom.	104.72	W Związku za r. 1927 2.329.74
Utrzym. taboru piek.	1.138.69	Procenty od akcyj BP. 112.—
Czysta nadwyżka	9.654.33	
	zł. 40.878.04	zł. 40.878.04

Analiza funduszy:

Fundusze:	w obrotach	unieruchomione	razem
własne	21.917.22	6.187.82	28.105.11=52%
obce	36.130.22	26.130.33=48%	
Razem	48.047.62	6.187.92	54.235.44

Z podanego powyżej bilansu oraz analizy funduszy wynika, że stan Spółdzielni jest zadowalniający, gdyż fundusze własne wynoszą 52 proc. zaangażowanego w gospodarcze kapitału, czemu nie każde przedsiębiorstwo handlowe może się wykazać. Smutne jest jedynie to, że fundusze własne Spółdzielni składają się prawie wyłącznie z nadwyżek, będących wynikiem operacji handlowych, jak to bowiem widzimy z bilansu, kapitał udziałowców członków wynosi zaledwie z 1.833.71, gdy stosownie do liczby członków powinien wynosić z 11.600. Należy też podkreślić, że ogół członków wykazuje zbyt małe zainteresowanie się sprawami Spółdzielni i korzyściami, jakie daje ona członkom, o czym dobitnie świadczy fakt, że tylko nieliczna garstka członków przedkłada przy zakupach w sklepach Spółdzielni karty kontroli zakupów, od których w myśl statutu otrzymują członkowie w końcu roku dywidendę, czyli część czystej nadwyżki, uzyskanej przez Spółdzielnię z obrotów z członkami.

W dziale gospodarczym na pierwszy planie stoi sprawa budowy piekarni mechanicznej na własnym placu przy ul. Dworcowej, gdzie obecnie gromadzi się materiały budowlane. Gdyby nie zwolka w uzyskaniu kredytów z Banku Gospodarstwa Krajowego, potrzebnych na budowę piekarni i kupno maszyn i urządzeń — mechaniczna piekarnia Spółdzielni mogła być uruchomiona jeszcze w roku bieżącym.

Wydział społeczno-wychowawczy projektuje urządzenie w najbliższym czasie szeregu zebrań, odczytów i konferencji spółdzielczych na terenie działalności Spółdzielni, mających na celu uświadomienie społeczeństwa o roli i znaczeniu spółdzielczości oraz jednanie nowych członków.

W dniu 9 b. m. odbyło się pierwsze od czasu istnienia Spółdzielni wspólne posiedzenie władz i pracowników Sp., w którym wzięli udział: z ramienia Rady Nadzorczej wiceprezesa p. Szymański, kierownik Oddziału Związku Sp. Spożywców, z ramienia Zarządu pp. kierownik Roman i zastępca Krzemowski, lustratorzy Związku pp. Budzko i Brym oraz sklepowi i pomocnicy. Na posiedzeniu omówiono przedewszystkiem sytuację, jak wytworzyła się w związku z zarządzaniem władz administracyjnych o wprowadze-

niu dwunastogodzinnej dnia handlu dla sklepów spożywczych, które zarządzanie odbiło się ujemnie zarówno na interesach Spółdzielni, korzystającej wyłącznie z pracy najemnej, jak też i w interesy pracowników, gdyż sytuacja ich musi ulec pogorszeniu, gdy Spółdzielnia będzie zmuszona zaangażować dodatkową personelnie, aby zgodnie z ustawą o ochronie pracy oraz etyką spółdzielczą nie wyryskować pracownikom dwunastogodzinnym dniem roboczym, jak to niewątpliwie czynić będą sklepy prywatne, które korzystają z pracy najemnej. Ponadto omówiono cały szereg spraw organizacyjnych i gospodarczych, które wymagają wspólnego wysiłku zarówno władz Spółdzielni, jak też i pracowników sklepów, przyczem kładziono wielki nacisk na potrzebę stałej i wyteżonej pracy sklepowych nad estetycznym utrzymaniem sklepów, odpowiedzialnym obchodzeniem się z kupującymi i nad jednanie nowych członków, którymi powinni być wszyscy ci, którzy stale czynią zakupy w sklepach Spółdzielni.

Należy żywić nadzieję, że wprowadzenie w życie jaknajczęściej urządzanych konferencji władz Spółdzielni z pracownikami odbiło się dodatnio tek na interesach Spółdzielni, które zależnie są w znacznej mierze od należytego zrozumienia sprawy przez wszystkich pracowników, jak też i na interesach samych pracowników, jak też i na interesach samych pracowników, którzy przez udział w konferencjach będą mieli możność pogłębić swoje wiadomości fachowe i brać bezpośredni udział w kierowaniu sprawami instytucji, w której są zatrudnieni.

Posiedzenie lidzkiej Rady Miejskiej

Dzisiaj odbył się o godz. 8 wieczorem posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem dziennym: 1) wybór ławnika magistratu, 2) sprawa ubezpieczenia emerytalnego pracowników miejskich, 3) sprawa sprzedaży lasu miejskiego „Soliskiski”, 4) sprawa pożyczki na budowę tanich mieszkań.

BYT ZAPEWNIONY
KURSY SAMOCHODOWE
H. PRYLIŃSKIEGO
Warszawa, Aleje Jerozolimskie 27.
SAMOCHODY SZKOLNE
PODWOJNEJ KIEROWNICY
PATENT ŚWIATŁOWY
ULATWIWIĄCY I PRZYSPESZAJĄCY NAUKĘ
Szybkie i gruntowne nauczanie. — Opleks i mieszkanie dla przyjezdnych
Kursy zawodowe i dżentelmeńskie. — Gwarancja otrzymania prawa jazdy.
Szkoła prowadzi osobne kursy motocyklowe

Zgubiony weksel na sumę 400 zł, podpisany przez Annę Ogóńską, zyro filięksy Naumowicz, Michał Ogóński i Mikołaj Malawski, uleważnia się.

Z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Skrzybówcach, gm. Lebiada

W roku 1926 została zorganizowana Ochotnicza Straż Pożarna w Skrzybówcach, gm. Lebiada, istniała jednak tylko nominalnie gdyż nie przejawiała żadnej działalności. Była to wiara Zarządu, który nie znalazł dość energii aby placówkę tą ożywić. Sprawa ta byłaby w dalszym ciągu nie poszła na przed, gdyby nie kilku chętnych obywateli, którzy z całym zapamiętaniem zabrali się do pracy i w przeciągu paru tygodni dotarli do końca tego co przez dwuletni okres zostało zaniedbane.

Na zawody straży pożarnej, które odbyły się w Lidzie w dniu 14-go października r. b. przybyła straż skrzybówcka licząca przeszło stu członków czynnych, z których 46 ciu przyjeżdża już na zawody do Lidy. Wprawdzie w zawodach jeszcze udziału wzięć nie mogli, ale to już było znakiem żywności.

Obecnie straż posiada już unundurowanie, parę bosaków, drabin, a na dniach otrzyma siłkawkę z P. Z. U. W. oraz posiada paręset złotych zebranych z przedstawień uzdronzonych przez straż w paru miejscowościach, za które będzie mogła zakupić najniezbędniejsze narzędzia.

Jest to przykład godny do naśladowania i wskazujący, co można zrobić nawet w bardzo krótkim czasie. Jeśli się tylko zwerbujemy do pracy ochotczy i szczerze.

Najwięcej pracy w tym kierunku położył p. Malesza kierownik szkoły w Skrzybówcach. Trzeba nadmienić, że dużo też pomagają i pracują dla straży p. hr. Roztworowski oraz p. Wójt i Sekretarz gm. Lebiada jak również p. Wasilewski zast. wójta, który jest zarazem zast. Naczelnika straży.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA, dnia 1.11.

Sobota, 29 grudnia.

- 11.55—12.10. Sygnal czasu.
- 15.00—15.20. Kom. meteor. gosp. i nadpr.
- 15.45—16.00. Komunikat samorządowy.
- 16.00—16.55. Muzyka płyt gramof.
- 17.10—17.35. Odczyt z cyklu orga przez Min. W. R. I. O. P. dia nauzczytelni śpiewu i muzyki p. t. „Kolendy polskie”.
- 17.35—18.00. Odczyt p. t. „Przechadzki artystyczne po Warszawie”.
- 18.00—19.00. Audycja dla dzieci z Krakowa.
- 19.00—19.20. Rozmaitości.
- 19.30—19.55. Radjokronika.
- 19.56—20.00. Sygnal czasu.
- 20.00—2.05. Komunikat rolniczy.
- 20.30. Zamek na Czorsztynie czyli Bojamir i Wanda.
- 20.00—20.05. Kom. lotn.-meteor.
- 22.00—22.20. Kom. P. A. T.
- 22.20—22.30. Kom. polic. sport, i nadprogram.
- 22.30—23.30. Transm. muzyki tan.

Niedziela 30 grudnia.

- 10.15—11.45. Transm. naboż. z Kat. Wil.
- 11.56—12.10. Sygnal czasu.
- 12.10. Poranek symf. z Filh. Warsz.
- 14.00—14.20. Pogadanka dla gospodyń wiejskich.
- 14.20—14.40. Transmisja z Katowic. Odczyt p. t. „Pogłowne nawożenie ozimlin”.
- 15.00—15.15. Kom. z Filh. Warsz.
- 15.00—15.15. Kom. meteor. nadpr.
- 15.15. Transm. koncertu z Filh. Warsz.
- 17.20—17.45. Odczyt p. t. „Pomniki bohaterstwa nar. w literaturze ostatniego okresu nielowy”.
- 17.45—18.00. „Chwilka lotnicza”.
- 18.00. Koncert Ork. P. R.
- 19.00—19.20. Rozmaitości.
- 19.20—19.45. Odczyt z cyklu „W piarnach półkietycy, sfinksów i piramid”.
- 19.45—19.55. Nadprog. kom.
- 19.56—20.00. Sygnal czasu.
- 20.00—20.25. „Rozrywki umysłowe”.
- 20.30. Koncert popiaryny.
- 22.00—22.05. Kom. lotn. meteor.
- 22.05—22.20. Kom. P. A. T.
- 22.20—22.30. Kom. polic. sport, nadpr.
- 22.30—23.30. Transmisja muzyki tan. z dancingu.

Zgubiono kartę legitymacyjną w dniu 27.XII b. r. wydaną przez Wydział Humanitaryjny U. S. B. w Wilnie na Imię Marly Junikowskiej zamieszkałej w Zolowiczynie, gm. Kuszelewskiej pow. Nowogrodzkiego. 584—3

Fabryka Win i Miodu „MIDOWIN” Wilno, produkująca najlepszej jakości wina i miody życzy swoim Sz. Odbiorcom i Konsumentom
Szczęśliwego Nowego Roku

GIEŁDA

pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90. Zurich 171,971/2. Londyn 43.281/2—43.29. Paryż 34.91. Berlin 212.63. Praga 26.421/2. Holandia 358.45. Stokholm 238.96. Gdańsk 173.161/2. Wiedeń 125.60. Belgja 124.021/2. Włochy 46.721/2. Ruble złote — 6.64

Dolar w prywatnym obrocie — 8.881/2. Tenda. mocna.

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 21 b. m. osiagają za 100 złotych
Gdańsk 57,66—57,81. Berlin 46,90
47,10. N. Jork 11,25. Zurich 58,20
Londyn 43,25. Praga 377,80. Wiedeń 79,44—79,73

Papiery procentowe

5% premjowa 104
6% dolarowa 851/2
10% „ kolejowa 102,50
5% „ konweryjna — 57,
5% „ kolejowa 60.
8% Bank Gosp. Kraj. 94
8% „ Roiny 94
4 1/2% ziemskie 48 1/2 — 48
8% „ miejskie 65 1/2
5% „ miejskie 53 1/2
4 1/2% „ miejskie 47 1/2
4 1/2% „ inwestycyjne 108
7% stabilizacyjna 92

Akcje

Bank Dyskontowy 134,50
„ Handlowy 120
„ Polski 185 1/2 — 185 1/2
Zw. Spół. Zarob. 81 1/2
Sila i Swiatlo 115 i emisja 111 II em.
Węgiel 98 1/2
Nobel 26—26 7/8
Lilpop 39 1/2—39.
Młodziejów 33 1/2—33 1/2
Haberbusch 235
Starachowice II em. 38.
Wynalaz 20
Ostrowiec 98 1/2—99 1/2, serja „b i emisja” 110,75 serja „a”
Bank Zachodni 20
Zieleniewski 143.
Polskie 6,50
Norblin 211
Cegielski 35
Parowóz i em. — II em. 27.
Spless 230
Rudzki 43 1/2
Chodorów 230
Tendencja utrzymans.

Zgubiono książeczkę wojskową U. S. B. w Wilnie na Imię Józefa syna Andrzeja Pietruszkiewicza r. 1887 wydaną przez P. K. U. Lida. 551-3

Na żądanie publiczności. Miejskie Kino Kulturaino-Oświatowe.
DZIS przedłuża się wyświetlanie obrazu „MOKIŁA NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA”
Tylko dwa seanse | seans o godz. 3 1/2 | seans o godz. 6-jej